

"Sanki Cenab-ı Hakk'ın ahdi; meşiet, hikmet, inayetin ipleriyle örülmüş nuranî bir şerittir ki, ezelden ebede kadar uzanmıştır." cümlesini izah eder misiniz; bu ahdi biz nasıl bozuyoruz?

"Cenab-ı Hakk'ın ahdi meşiet, hikmet, inayet'in ipleriyle örülmüş nûranî bir şerittir ki; ezelden ebede kadar uzanmıştır. Bu nuranî şerit, kâinatta nizam-ı umumî şeklinde tecellî ederek, silsilelerini kâinatın envainına dağıtırken, en acip silsilesini nev-i beşere uzatmıştır ve ruh-u beşerde pek çok istidat ve kabiliyetlerin tohumlarını ekmiştir. Fakat o istidatların terbiyesini ve neticesini, cüz-ü ihtiyarînin eline vermiştir. O cüz-ü ihtiyarînin yuları da, şeriatın, yani delâil-i nakliyenin eline verilmiştir. Binaenaleyh, Cenab-ı Hakk'ın ahdini bozmamak ve ifa etmek, ancak o istidatları lâyük ve münasip yerlerine sarf etmekle olur."

"*Ahdin nakzı ise, bozmak ve parçalamaktan ibarettir. Meselâ, bazı enbiyayı iman ve tasdik, bazılarını inkâr ve tekzip; bazı hükümleri kabul, bazılarını red; bazı âyetleri tahsin, bazılarını kabih ve çirkin görmek gibi. Zira böylece yapılan nakz-ı ahd nazmı, nizamı, intizamı ihlâl eder, bozar.*"(1)

Allah kâinatı ve içindeki her şeyi fiili bir şekilde insana sunmuştur. Sema ve dünyadaki sayısız nimetler hep bu İlahi irade ve inayetin (ikramın) birer somut örnekleridir. Ve insanın fitratına da bu sunulan şeyleri anlamak ve istifade etmek için maddi ve manevi cihazlar vermiştir. Karşılıklı her iki nimet de insanın iman ve ibadet ile Allah'a yaklaşması ve Onu tanıması içindir. Yani kâinat ve insanın inşa edilme gerekçesi, iman ve ibadettir ki buradaki "**ahid**" budur.

Şayet insan, bu İlahi misyonu ve ahdi iman ve ibadet ile yerine getirmez ise, İlahi ahde İlahi misyona ihanet etmiş olur.

"**Ahdin nakzı ise, bozmak ve parçalamaktan ibarettir.**" Meselâ, bazı enbiyayı iman ve tasdik, bazılarını inkâr ve tekzip; bazı hükümleri kabul, bazılarını red; bazı âyetleri tahsin, bazılarını kabih ve çirkin görmek gibi. Zira böylece yapılan "*nakz-ı ahd*" nazmı, nizamı, intizamı ihlâl eder, bozar.

(1) bk. [İşârâtü'l-İ'câz, Bakara Sûresi 26-27. Âyetlerin Tefsiri.](#)